

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
Педагогічної ради ВСП «ФКЕТ
НУ «Чернігівська політехніка»
28.08.2023 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ВСП
«ФКЕТ НУ «Чернігівська
політехніка»
31.08.2023 № 28

ПОЛОЖЕННЯ

**про виявлення і запобігання плагіату у Відокремленому структурному
підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного
університету «Чернігівська політехніка»**

Чернігів

1. Загальні положення

1.1. Положення про виявлення і запобігання плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України з метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів та здобувачів освіти.

1.2. Положення має на меті підвищення якості виконання навчальних робіт, зростання рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень, формування навичок коректної роботи із джерелами інформації, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторської роботи, а також підвищення відповідальності з боку педагогічних працівників і здобувачів освіти усіх форм навчання за порушення загальноприйнятих правил.

1.3. Положення спрямоване на формування та сумлінне дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення плагіату та відповідальність за плагіат у межах у Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Коледж).

1.4. Положення є складовим елементом системи забезпечення Коледжем якості освітньої діяльності, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчально-методичних роботах учасників освітнього процесу.

2. Основні поняття та визначення

2.1. *Автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.2. *Твір* – інформація як результат навчально-методичної чи навчальної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носія або в електронному варіанті у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті Коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, автореферат і курсова робота, реферат, есе, контрольна робота тощо).

2.3. *Цитата* – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь якого іншого опублікованого (у тому числі оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному

формулюванні.

2.4. *Плагіат* – оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого матеріалу (твору) під іменем особи, яка не є автором цього матеріалу (твору).

2.5. *Плагіат академічний* – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.6. *Різновиди плагіату:*

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором (авторами) роботи як своєї;

- копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

- внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора або авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань;

- компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел.

2.7. *Унікальність твору* (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3. Заходи з формування наукової етики щодо запобігання академічного плагіату

3.1. Ознайомлення педагогічних працівників та здобувачів освіти Коледжу з цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

3.2. Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

3.3. Введення до освітньо-професійних програм і навчальних планів підготовки фахівців з фаховою освітою освітніх компонентів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними і вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

3.4. Сприяння органам студентського самоврядування в інформуванні осіб,

які навчаються, про правила наукової етики.

3.5. Введення до виховної роботи Коледжу заходів із формування у здобувачів фахової освіти етичних норм, що унеможливають плагіат.

4. Основні методи запобігання поширенню академічного плагіату

4.1. Педагогічні працівники коледжу, які здійснюють наукову та науково-методичну діяльність, здобувачі фахової освіти всіх рівнів та форм навчання беруть на себе відповідальність:

- за коректність роботи з джерелами інформації;
- за дотримання вимог наукової етики та повагу до інтелектуальних надбань;
- за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.2. Залучення до складу оргкомітетів конференцій та симпозіумів провідних фахівців.

4.3. Проведення оргкомітетами конференцій обов'язкової перевірки матеріалів, що подаються для оприлюднення та друку (тези виступів, наукові статті) на наявність плагіату із використанням відповідного програмного забезпечення.

5. Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат

5.1. Для перевірки навчальних праць на наявність плагіату наказом директора Коледжу призначається відповідальна особа.

5.2. За результатами перевірки роботи на наявність плагіату відповідальна особа складає відповідну довідку, яку передає керівнику виконавця роботи.

5.3. Під час розгляду матеріалів щодо наявності академічного плагіату використовується наступна шкала оцінки унікальності навчально-наукового матеріалу (у відсотках до загального об'єму матеріалу): якщо робота містить

70-100 % унікального матеріалу – висока унікальність ;

51-69 % – середня унікальність (робота потребує доопрацювання та повторної перевірки);

нижче 51% – низька унікальність (робота повинна бути переробленою);

5.4. Встановлення фактів низької унікальності роботи є підставою відмови у відправлення таких матеріалів на переробку; низький відсоток оригінальності робіт здобувачів фахової освіти є підставою для прийняття рішення про відправлення матеріалів на доопрацювання.

5.5. У разі виявлення плагіату при повторній перевірці робіт відповідальна особа зобов'язана звернутися з відповідною письмовою заявою до комісії Коледжу з питань етики та академічної доброчесності для накладення відповідного стягнення.

5.6. Виявлення фактів академічного плагіату в роботах осіб викладацького складу враховується під час атестації а також при продовженні дії трудового договору, у роботах здобувачів освіти – під час оцінювання результатів їх освітньої діяльності